
Sammendrag

Arbeidsreiser til Nydalen

TØI rapport 1684/2019

Forfatter: Kåre Skollerud

Oslo 2019 24 sider

Ansatte i virksomheter lokalisert i lokaler Avantor AS administrerer i Nydalen har svart på en spørreundersøkelse om sine arbeidsreiser. Nydalen ligger sentralt til i Oslo, både geografisk og i forhold til kollektivtrafikktilbudet. Området blir betjent av flere bussruter, t-bane og har trikk og tog i umiddelbar nærhet. Bruken av kollektive transportmidler er da også utbredt, men bruken av de ulike transportmidlene varierer blant annet etter arbeidsreisens lengde. Over halvparten, eller 55 prosent, av de ansatte i Nydalen oppgir at de er fornøyde med arbeidsreisen sin, mens i underkant av hver sjettede arbeidstaker oppgir å være ganske eller meget misfornøyd med denne reisen.

Spørreundersøkelse blant de ansatte i Nydalen

I uke 40 og 41 ble det gjennomført en nettbasert spørreundersøkelse blant de ansatte i virksomheter som er leietakere i lokaler i Nydalen som er forvaltet av Avantor AS. Totalt dreier dette seg om rundt 8000 arbeidsplasser². Linken til det nettbaserte spørreskjemaet ble formidlet gjennom administrasjonen til de enkelte selskapene og det er knyttet en viss usikkerhet til hvor stor andel av virksomhetene som gjennomførte dette. I alt kom det inn 873 besvarte skjemaer. Spørreskjemaet var en noe omarbeidet versjon Transportøkonomisk institutt gjennomførte blant ansatte på handelshøyskolen BI i Nydalen i 2014 (Hjorthol m.fl. 2014). Hovedfokus for spørreundersøkelsen var de ansattes arbeidsreise, dens lengde, transportmiddelvalg, og tidsbruk. I tillegg ble det stilt spørsmål om arbeids- og familiesituasjon, vurdering av kvaliteten på reisen og motiver for de reisemiddelvalg som var gjort.

Reisemiddelvalg blant de ansatte i Nydalen

T-banen er det transportmiddelet som flest oppgir at de har benyttet på vei til arbeidsstedet i Nydalen sist de reiste til jobben. 41 prosent oppgir det mens det er 32 prosent som oppgir at de har benyttet bil på hele eller deler av veien. Når man ser på hovedtransportmidlet, det transportmidlet man har reist lengst med sist man reiste til arbeidsstedet, er det 51 prosent som oppgir at det var et kollektivt transportmiddel. 27 prosent oppga at de hadde vært bilførere det meste av veien, mens 17 prosent oppga at de hadde gått eller syklet. En noe større andel kvinner enn menn reiser kollektivt, i alle fall med buss. Men det er dem under 30 år som har den største andelen kollektivtransportbrukere. Omtrent tre av fire i denne alderskategorien oppgir at hovedtransportmidlet deres på arbeidsreisen er buss, bane, trikk eller tog. Størst andel som benytter bil på hele eller store deler av arbeidsreisen er dem som bor utenfor Oslo. Blant dem er det 41 prosent som oppgir å ha bil som hovedtransportmiddel, mens det blant dem som bor innenfor Oslo kommune er 18 prosent som oppgir det samme.

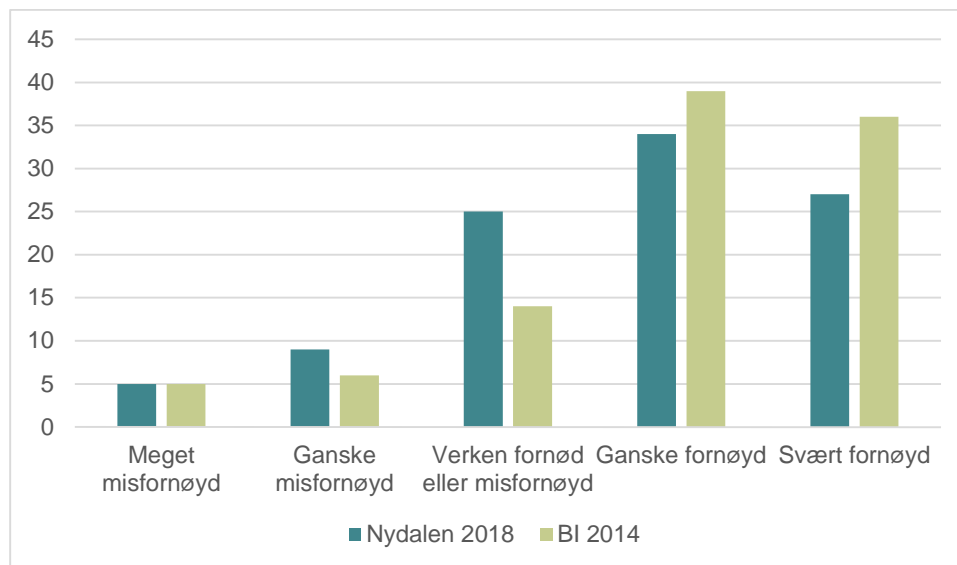
Trekk ved arbeidsreisen

Når man ser på arbeidsreisens lengde fordelt etter reisemiddel er det, ikke uventet, dem som går til fots som har kortest arbeidsreise. Disse har en arbeidsreise som i gjennomsnitt er på 2 km. Syklistene oppgir å ha en arbeidsreise med en gjennomsnittlig lengde på 7,5 km, en kilometer lengre enn gjennomsnittslengden er for dem som reiser med buss. Både når det gjelder tid og avstand er det de som tar toget som har høyest verdier. De både reiser lengst, i gjennomsnitt 44 km, og de bruker lengst tid på reisen, i gjennomsnitt vel 60 minutter.

36 prosent av de ansatte i Nydalen oppgir at de har utført noen gjøremål på vei til jobben, eller planlegger å utføre noen på vei hjem. Denne andelen er høyest blant dem som går til fots og dem som oppgir at de kjører bil, med andeler på hhv 56 og 46 prosent. Den laveste andelen med gjøremål på arbeidsreisen er blant dem som reiser med tog. Blant dem er det ti prosent som oppgir å ha utført, eller å planlegger å utføre, gjøremål på arbeidsreisen.

Opplevelsen av arbeidsreisen

De ansatte i Nydalen er stort sett fornøyde med arbeidsreisen sin. Av figur S. 1 går det frem 60 prosent av de ansatte oppgir at de var ganske eller svært fornøyde med arbeidsreisen sin. Dette er imidlertid noe lavere andeler enn det var blant de ansatte i BI i 2014. Da var det 75 prosent som oppga å være ganske eller svært fornøyd.

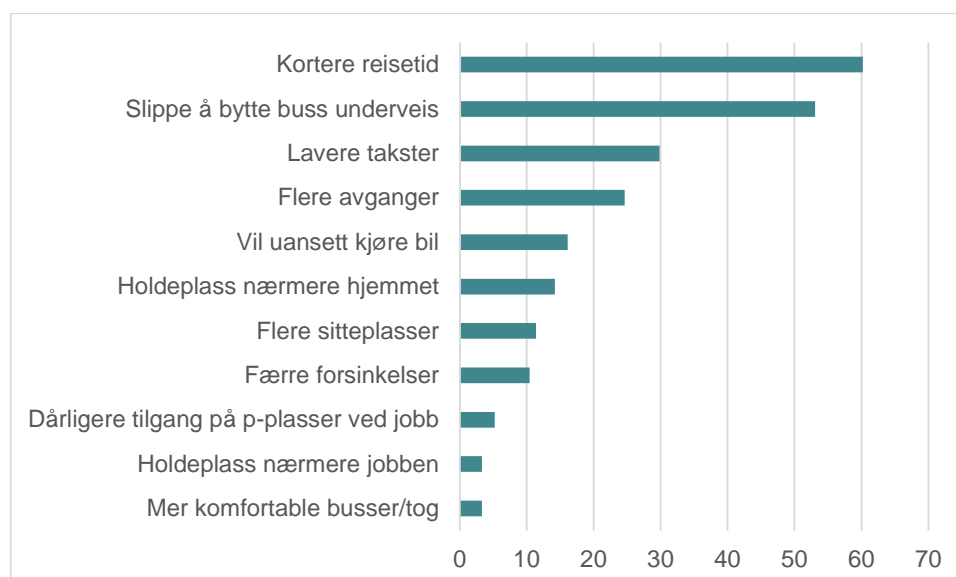
Figur S. 1 Tilfredshet med den siste arbeidsreisen blant ansatte i Nydalen 2018 (N=873) og ansatte ved BI 2014 (N=298). Prosent.

Det er særlig dem som går til fots eller bruker sykkel som er fornøyde med arbeidsreisen sin. Blant disse er det 70 prosent som oppgir å være ganske eller svært fornøyd. De som benytter kollektivtrafikk har imidlertid den største andelen som enten er ganske eller meget misfornøyd.

Når de ansatte i Nydalen som reiser med bil eller kollektivtrafikk blir bedt om å nevne de tre faktorene de er mest misfornøyd med er det reisetiden som blir nevnt av de fleste, både blant bilister og kollektivreisende. Både bilister og kollektivreisende nevner ikke desto mindre at det går raskt med bil og kollektivtrafikk som begrunnelse for hvorfor de har valgt disse transportmidlene på vei til jobben.

Tiltak for å endre reisevalg

De som vanligvis brukte bil om sommeren ble spurt om hva som skulle til for å få bilister til å velge å reise med kollektivtrafikk. Også i denne sammenhengen er reisetid sentralt og den faktoren som blir nevnt av flest, 60 prosent av bilistene svarer dette, men også det å slippe å bytte transportmiddel underveis blir tillagt vekt og nevnt av over halvparten (53 prosent) av bilistene. Komfort, eller ytterligere komfort i forhold til det man har i dag, blir ikke vektlagt av særlig mange, bare tre prosent oppgir dette.

Figur S. 2 Tiltak som blir oppgitt som viktige for å få dem som vanligvis bruker bil til å velge å reise kollektivt (N=211). Prosent.

På samme måte som for bilistene ble arbeidstakere i Nydalen som hadde svart at de vanligvis ikke syklet om sommeren og hadde en arbeidsreise på under 20 km spurt om hvilke tiltak som må til for at de skal begynne å sykle. 28 prosent av disse oppga at det å sykle ikke er aktuelt fordi man bor for langt unna. En fjerdedel av disse potensielle syklistene mente at en viktig faktor for at man skulle vurdere å sykle var at det tilrettelegges bedre for sykling mellom hjem og arbeidsplass. Det neste oftest nevnte tiltaket henger også sammen med tilrettelegging for sykling på vei til og fra jobben: En femtedel av de potensielle syklistene mente at sykkelveier som gir mulighet for raskere sykling er et viktig tiltak for at de skal vurdere å sykle.

Til slutt i rapporten benyttes resultatene fra spørreundersøkelsen til å anslå hvor mye CO₂ utslipp som kan spares hvis man får fjernet bilbruken basert på fossilt drivstoff fra Nydalen. Beregningene viser at det slippes ut rundt 2 000 tonn CO₂ fra arbeidsreisene til de som jobber i de næringseiendommer Avantor forvalter. Hvis man legger alle de rundt 23 000 arbeidstakere som jobber i Nydalen blir det samlede CO₂ utslippet på 5 800 tonn.